

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Startnota geïntegreerd planningsproces gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier'

Samenvatting

In uitvoering van de richtinggevende en bindende bepalingen van het Ruimtelijk Structuurplan Vlaanderen (RSV) en de in dat kader opgemaakte gebiedsgerichte en geïntegreerde ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de regio Neteland wordt een geïntegreerd planningsproces een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) opgemaakt voor delen van de vallei van de Beneden-Nete stroomafwaarts van de stad Lier. Het plan ligt op grondgebied van de gemeenten Lier en Duffel.

Met deze startnota herneemt de Vlaamse Regering het planproces na de vernietiging door de Raad van State van het in 2019 definitief vastgestelde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Openruimtegebieden Beneden-Nete".

Naast de bestemmingswijzigingen die nodig zijn om de opties van het Geactualiseerd Sigmaplan te realiseren, zal het plan ook inzetten op het vrijwaren van de nog onbebouwde delen in het van nature overstroombaar valleigebied door het herbestemmen van een aantal als 'signaalgebied' aangeduide gebieden. Deze zullen herbestemd worden naar een openruimtebestemming in functie van de verdere ontwikkeling van het randstedelijk groengebied 'Pallierterland'.

Na de goedkeuring van de startnota door de Vlaamse Regering volgt een publieke raadpleging.

1. SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: Omgeving

Beleidsdoelstellingen:

ISE Natuur en biodiversiteit;

SD 1 Een netto toename aan natuur en bos met hoge kwaliteit, overal en dichtbij voor iedereen

OD 1 Instandhoudingsdoelstellingen en Natura 2000-beleid

ISE omgevingsbeleid;

SD 4. Robuuste open ruimte

OD 1. Versterking van de ruggengraat van de open ruimte

SD 5. Een bovenlokaal omgevingsbeleid verbonden met de samenleving

OD 1. Geïntegreerde gebiedsontwikkeling met gebiedscoalities

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het plan wordt opgemaakt in uitvoering van de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur (AGNAS) in de regio Neteland en volgende voorgaande beslissingen van de Vlaamse Regering daarover:

- Op 21 december 2007 nam de Vlaamse Regering kennis van de ruimtelijke visie op landbouw, natuur en bos voor de buitengebiedregio Neteland en keurde een operationeel uitvoeringsprogramma goed voor de op te maken ruimtelijke uitvoeringsplannen. Het mondingsgebied van de Grote Nete maakt deel uit van actie 71 uit dat operationeel uitvoeringsprogramma.
- Op 20 juli 2012 stelde de Vlaamse Regering de gouverneur van de provincie Antwerpen aan als procesbegeleider om de verschillende plannen en projecten in de vallei van de Kleine Nete tussen Kasterlee en Lier op elkaar af te stemmen.
- Om de impact op de impact op landbouw in het gebied Varenheuvel-Arenbroek te beperken besliste de Vlaamse regering op 20 juli 2012 om alternatieve locaties te zoeken voor het realiseren van de (natuur)doelstellingen van het geactualiseerd Sigmaphan in de vallei van de Kleine Nete en Nete stroomafwaarts E313.
- Op 4 april 2014 besliste de Vlaamse Regering op basis van dit alternatievenonderzoek om de natuurdoelstellingen voor Varenheuvel-Abroek binnen de cluster Nete- Kleine Nete van het geactualiseerde Sigmaphan gedeeltelijk te herlocaliseren naar de gebieden Hof Van Lachenen, vijvers bij Anderstadt en het mondingsgebied van de Grote Nete en daarvoor de noodzakelijke ruimtelijke gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen op te maken.
- Binnen het plangebied liggen twee signaalgebieden waarover de Vlaamse Regering op 31 maart 2017 een uitspraak deed in het kader van het beleid inzake de niet-ontwikkelde overstromingsgevoelige gebieden:
 - NET-07 Polder van Lier, Anderstadt, Hof van Lachenen (bouwvrije opgave).
 - NET-08 Ouderijstraat (bouwvrije opgave)
- Op 1 maart 2019 stelde de Vlaamse Regering het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Openruimtegebieden Beneden-Nete" definitief vast.
- De Raad van State vernietigde met het Arrest 250.618 van 18 mei 2021 het goedkeuringsbesluit van de Vlaamse Regering van 1 maart 2019. Door dit arrest werd het gewestplan opnieuw van toepassing voor de gebieden gevat door het vernietigde GRUP. De Raad van State stelde dat er een plan-MER voor het volledige plan dient opgemaakt te worden van zodra de plan-MER-plicht geldt voor één van de planonderdelen.

2. INHOUD

Het voorgenomen plan omvat de vallei van de Beneden-Nete ten zuidwesten van de stad Lier, ten noorden van het Netekanaal en de N108 en ten zuiden van de bebouwing langs de N14 en de Ringenhofwijk. Het ligt grotendeels op grondgebied van de stad Lier. Een zeer beperkte oppervlakte ligt op grondgebied van de gemeente Duffel, zijnde een aantal percelen tussen Netekanaal en Beneden-Nete ter hoogte van de sluis van Duffel.

Doelstellingen van het plan zijn:

- het vrijwaren van het bouwvrije karakter en de natuurlijke waterbergingscapaciteit in de vallei van de Beneden-Nete;
- het versterken van de landschappelijke en ecologische waarde van de vallei van de Beneden-Nete en het creëren van ruimte voor natuurontwikkeling in functie van de realisatie van natuur- en waterveiligheidsdoelen van het Geactualiseerd Sigmaphan;
- het herbestemmen van overstromingsgevoelige signaalgebieden.

Het plan zal daarvoor de noodzakelijke bestemmingswijzigingen op perceelsniveau doorvoeren. De bestemmingen van het ruimtelijk uitvoeringsplan zullen de bestemmingen van de geldende plannen van aanleg (i.c. het gewestplan) vervangen.

De opmaak van dit plan zal resulteren in volgende indicatieve ruimtebalans:

Bestemmingscategorie	Voor	Na	Verschil
Reservaat en natuur	8 ha	90 ha	+ 81 ha
Bos	13 ha	0 ha	- 13 ha
Overig groen	10 ha	23 ha	+ 13 ha
Industrie	8 ha	0 ha	- 8 ha
Wonen/woonuitbreidingsgebied	21 ha	0 ha	- 21 ha
Overige (openbaar nut en lijninfrastructuur)	70 ha	18 ha	- 52 ha

Het plan herneemt het door de Raad van State vernietigde gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan "Openruimtegebieden Beneden-Nete" maar wordt beperkt tot de onderdelen die herbestemming behoeven voor de realisatie van de voorgenomen plandoelstellingen. De milieueffectrapportage verloopt via de procedure van het geïntegreerd planningsproces zodat het volledige plangebied aan een planmilieueffectrapportage wordt onderworpen en tegemoetgekomen wordt aan de bezwaren van de Raad van State.

De startnota is opgesteld door het planteam, samengesteld uit vertegenwoordigers van:

- Departement Omgeving (ruimtelijk planner en team MER), ondersteund door externe MER-deskundigen van studie bureau Tractebel;
- Departement Landbouw en Visserij;
- Agentschap voor Natuur en Bos;
- Agentschap Onroerend Erfgoed;
- De Vlaamse Waterweg NV;
- Vlaamse Milieumaatschappij, afdeling Operationeel Waterbeheer;
- Stad Lier;
- Gemeente Duffel.

De startnota bevat naast de plandoelstelling, ook de ruimtelijke achtergrondinformatie en informatie over de aanpak van het milieuonderzoek.

3. BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe budgettaire impact voor de Vlaamse overheid. Overeenkomstig artikel 43 §3 3° en artikel 31 §1 2° van het Besluit van de Vlaamse Regering 'Vlaamse Codex Overheidsfinanciën' van 17 mei 2019 is het advies van de Inspectie van Financiën respectievelijk het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting niet vereist.

B. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het voorstel van beslissing heeft geen directe weerslag op het personeelskader en de personeelsbudgetten van de Vlaamse overheid.

C. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het voorstel van beslissing heeft geen weerslag op de lokale besturen.

4. VERDER TRAJECT

Een geïntegreerd planningsproces kent vijf fases. De resultaten van elk van deze vijf fases worden geconsolideerd in een nota. De startnota is dus de eerste van vijf nota's.

Over de startnota en over de plandoelstelling wordt, na de goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering, het advies gevraagd aan SARO en Mina-raad, de betrokken gemeenten, provincie en de door de Vlaamse Regering bepaalde adviesinstanties. Er wordt over de startnota ook een consultatie van de ruime bevolking georganiseerd.

Op basis van de adviezen en de participatie zal daarna door het planteam een scopingnota, voorontwerp-RUP en ontwerp-milieubeoordeling worden uitgewerkt. Daarna volgt een plenaire vergadering over het voorontwerp-GRUP en de milieubeoordeling.

5. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

1. haar goedkeuring te hechten aan de startnota voor de opmaak van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan 'Beneden-Nete Lier';
2. de Vlaamse minister, bevoegd voor de ruimtelijke ordening, te gelasten om de vereiste adviezen in te winnen over de bovengenoemde startnota en de bevolking van de betrokken gemeenten te informeren over de inhoud van de startnota en de bevolking te raadplegen.

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving,
Omgeving, Energie en Toerisme

Zuhal DEMIR